

Finansudvalget
C.c. Uddannelses- og Forskningsudvalget

DANSKE
UNIVERSITETER

UNIVERSITIES DENMARK

FIOLSTRÆDE 44, 1. TH
1171 KØBENHAVN K
TLF. +45 33 36 98 00
WWW.DKUNI.DK

3. NOVEMBER 2021
SIDE 1/2

Danske Universiteter anbefaler at bevare Lektoratsordning

I forslaget til finansloven 2022 er det varslet, at Lektoratsordningen skal udfases. Danske Universiteter mener, at Lektoratsordningen er en strategisk vigtig og økonomisk rentabel institution i dansk kulturliv, som det er vigtigt at bevare.

Ved en lang række universiteter i udlandet har Lektoratsordningen i snart 85 år sikret et højt niveau af danskundervisning og formidling af dansk kultur internationalt. Danske sendelektorer fungerer som initiativrige og fagligt velfunderede led i det internationale kultursamarbejde, der fremmer værdier som åbenhed og ligeværd, frihed og frisind og formidler viden om dansk sprog, litteratur, historie og danske samfundsforhold.

Ordningen bidrager endvidere til det internordiske samarbejde ved udenlandske universiteter og varetager opgaver, som det helt indlysende er i Danmarks interesse at løfte. I Island er det fx en enkelt dansk sendelektor, der har ansvar for de sproglige, kulturelle og historiske aspekter af uddannelsen af dansklærere til de islandske gymnasier, og som bidrager til, at islandske historikere får de bedste forudsætninger for at tilgå den store mængde dansksproget kildemateriale i landet. Island og Danmark har en århundreder lang, betydningsfuld og sammenvævet historie, som kræver, at vi fortsat knytter tætte sproglige og kulturelle bånd. Danskundervisningen er samtidig en port ind i en voksende fællesskabsfølelse mellem Island, Grønland og Færøerne. Hvis Lektoratsordningen i Danmark nedlægges, forringer vi mulighederne for fremtidig dansk deltagelse i internordiske forfatterarrangementer, kulturfestivaler, oversættelsesprojekter, litteratur- og sprogseminarer ved de udenlandske universiteter.

I de baltiske lande, i Tyskland, Polen og Tjekkiet, hvor dansk erhvervsliv har store interesser, bidrager ordningen til, at danske virksomheder kan få dansktalende medarbejdere. Det er vigtigt at have kvalificerede undervisere strategisk placeret i de lande, hvor danske virksomheder har et vækstpotentiale. Også i Danmark mangler vi højtuddannet arbejdskraft. Lektoratsordningen er med til at tiltrække udlændinge, der er danskkyndige. Sendelektorerne sørger for, at nye medborgere får de

bedste sproglige forudsætninger for at arbejde her i landet. Hvert år er der omkring 2000 studerende rundt om i verden, der modtager undervisning i dansk.

I Kina og Rusland er det oplagt, at Danmark er repræsenteret. Ud over at undervise, udfører sendelektorer og lokalt ansatte lektorer public diplomacy for Danmark. De påtager sig hver eneste dag at redegøre for de forhold og omstændigheder, der ligger bag de sager, som international presse og sociale medier bringer frem om Danmark.

I USA er det netop lykkedes at oprette et nyt dansk sendelektorat. Det ligger på eliteuniversitetet UC Berkeley, hvor man længe har haft en stærk forskningstradition i skandinavistik, men hvor undervisningen i dansk sprog selvfølgelig bedst varetages af en modersmålstalende fra Danmark. Lektoratsordningen opretholder nære relationer til de universiteter i USA, Canada og England, der har de bedste faglige miljøer for dansk og nordisk, og den støtter en lang række aktiviteter, som også bringer disse miljøer i tættere kontakt med hinanden. Det er helt nødvendigt, hvis institutterne fortsat skal inspirere nye studerende til at interessere sig for dansk sprog, litteratur og kultur, og hvis der fortsat skal være et levende forskningsmiljø, der kan udveksle idéer og initiativer med de tilsvarende miljøer i Danmark og Norden.

Dansk kulturs brohoveder i Italien, Frankrig og Spanien vedligeholdes af Lektoratsordningen. H.C. Andersen, Søren Kierkegaard og ny dansk litteratur oversættes flittigt. Sendelektorerne uddanner oversættere og skaber opmærksomhed om dansk litteratur, film, design, velfærd, bæredygtighed og meget, meget andet for et ganske beskedent beløb, der forankrer dansk kulturhistorie i andre kulturkredse, bidrager positivt til erhvervslivet og trækker nye turister til Danmark.

Sendelektorerne er en værdifuld investering i Danmarks internationale gennemslagskraft og samarbejde på tværs af verden.

Med venlig hilsen

Hanne Leth Andersen
Formand for Uddannelsespolitisk Udvalg
Danske Universiteter